TE-palvelut
tjänster | services

PIRKANMAAN TE-TOIMISTON ASIANTUNTIJALAUSUNTO

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN TYÖ- JA ELINKEINOJAOSTO
HE 29/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2020

Riku Immonen, johtaja

Pirkanmaan TE- toimisto

Työvoimapalvelujen alueelliset kuntakokeilut ja kokeilujen kriteerit

- työllisyysasteen kehitys hyvä yhteinen tavoite
- työmarkkinatuen säästöt kunnissa ja valtiolla valtio –lisäys hyvä
- aktivointiaste ja palveluiden aloittaminen ohjaa tekemistä osin väärin
- työttömyyden päättyminen työllistymiseen tai koulutukseen
- työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto
- pitkäaikaistyöttömien/rakennetyöttömien määrän kehitys
- työtarjousten määrä ja tuloksellisuus
- työ- ja toimintakyvyn edistyminen
- Missä on asiakaskontaktointien seuranta=suunnitelmien ajantasaisuus

Työvoimapalvelujen alueelliset kuntakokeilut ja kokeilujen kriteerit -vaikutukset

- Vaikutukset palvelujen käyttöön -51 mom. lisääntyy
- Valtionhallinnon toimintamenot (tekniikka-henkilöstö kokeilun tukemiseen)
- Ajankäyttö ja viiveet
- Asiakastyön päällekkäisyydet –työnvälitys –tiedonhallinta-ta-palvelut
- Vaikeimmin työllistyvien asiakkaiden jääminen taka-alalle
- Julkinen talous ja siihen liittyvät laskelmat
- Markkinoiden kehittyminen ja kehittäminen

Kokeiluista koettua 1

- Päällekkäisyydet
- TE- hallinto on tehokas suhteessa panoksiin
- Kunnat ovat eri asemassa, koko- muut taustat
- Jatkuvuus on hankala määrittää –kuntien valtionosuuden käyttö
- Osaaminen – mahd. negatiiviset asiakasvaikutukset
- Aiemmissa kokeiluissa tulokset ovat kiistanalaisia palvelujen käyttöä pitäisi tutkia(esim. OMO, kuntouttava työtoiminta, asiakkaiden pitäminen väkisin omissa palveluissa) vaikuttavuus vaikea tulkita
- Samoin laadulliset seikat kuten asiakaspalvelun toteutuminen lähipalveluna ym. pitäisi tutkia
- Julkisen palvelun korostuminen suhteessa palveluntuotantoon ja esim. pilotteihin
- Keskittyminen talouden kannalta tärkeisiin asioihin korostui liikaa (TMT- maksuosuus)

Kokeiluista koettua 2

- YT- menettelyn myötä koko TE- toimiston toiminta muuttuu
- TE- toimisto menettää merkittävien kokonaisuuksien osaamisen ja osallistumisen motiivit kehittämiseen, näitä ovat mm: nuoret (ohjaamo ml.), kv-asiakkaat (OSKE), moniammatilliset asiakkaat (TYP)
- Vuoropuhelu TEM:iin alueelta loppuu em. asioiden osalta oman hallinnonalan kanssa
- TE- toimiston henkilöstöpanos on merkittävä johtamisessa sekä asiakastyössä –miksi siis kuntavetoisuutta tarvitaan

KOKEILU

TEM, EDUSKUNTA HALLITUS

- Ohjaus
- Valvonta
- Tavoitteet
- Mittarit

?

KUNNAT

- Ohjaus
- Valvonta
- Tavoitteet
- Mittarit

TE-TOIMISTO/ELY

- Työttömyysturva
- Lausunnot
- Koulutukset
- KTT-päätökset
- Palvelujen hankinnat

- Henkilöstön luovutus
- Hallinnolliset henkilöstöasiat
- Koulutus
- Tietojärjestelmät
- Kaikkien palvelujen käyttö

KOKEILU

- Asiakastyö
- Päätöksentekoa € osalta
- Palveluihin ohjaus
- Aktivointisuunnitelmat

TE-TOIMISTO/ELY

- Työttömyysturva
- Lausunnot
- Koulutukset
- Palkkatukipäätökset

- Ohjaus
- Valvonta
- Tavoitteet
- Mittarit

- Tietojärjestelmät
- Osin palvelujen käyttö

PALVELUNTUOTTAJAT

- Asiakastyö
- € liittymättömät päätökset
- Palveluihin ohjaus
- Aktivointisuunnitelmaosapuoli

JOHTOPÄÄTÖKSET KOKEILUISTA

- Kokeilujen uusiminen ei ole perusteltua kansantalouden ja asiakasvaikutuksen mittarein
- Kaikilla kunnilla ei ole osaamista eikä resurssijakoa voida tehdä järkevästi
- Mikäli kokeiluja tehdään tulisi asiakaskunta olla rajattu kunnan muun toimialan tarpeessa oleviin synergiaetujen saamiseksi sitä tehostaen (sote)
- Henkilöstövaikutukset TE- hallintoon halvaannuttavat toiminnan ja motivaation
- Kunnille pitäisi antaa lisävastuuta niihin asioihin mitkä sille kuuluvat työllisyyteen liittyen, näitä ovat mm. koulutuksen vastaaminen työmarkkinoita sekä aikuissosiaalityö
- Helpoin asia muuttaa olisi asiakastietojen vaihtomahdollisuus

Ratkaisuja työllistymisen ongelmiin ja osaajapulaan

- Koulutusreformin vaikuttavuus tutkintaan
- Hautomot nuorille/trainee- ohjelmat
- Koulutuskokonaisuus monimuotoinen ja joustava yhdellä päätöksenteolla
- Työpaikat koulutustukea –työhönvalmentajien
- Panostukset koulutusvaiheessa olevien työllistymiseen tulisi olla uudella tasolla (ammatinvalinta-työelämäyhteydet-työelämävalmiudet)
- Palkkatuen ja koulutuksen sekä muiden palvelujen yhdistelmät pitäisi saada joustavammaksi
- Eri instrumenttien rajoituksia pois, valmennusten, kokeilujen sisältöjen ja niiden asiakaskuntien rajoitukset vähemmälle

Osatyökykyisten työllistymisen toimenpiteet ja vaikutukset

- Satsaukset palvelutarpeen arviointiin ja asiantuntija-osaamiseen tarpeen, koordinaattoritoiminta ym.
- Digitalisaatiosta saatavissa lisähyötyjä
- poikkihallinnollisesta yhteistyöstä saadaan lisähyötyjä, SOTE-KELA palveluissa edelleen puutteita kun kunnat keskittyvät työnvälitykseen
- Palvelujen integroinnissa on puutteita
- TA- asenteisiin vaikutettava, lisätukea erityisesti työpaikoille
- Kasvokkain tapahtuvaa palvelu tarvitsee lisäresurssia
- Palkkatukeen ja muihin intrumentteihin satsausta

Työperäisen maahanmuuton kehittäminen ja kipupisteet

- Työpaikoille tukea suomalaiseen työelämään siirtymiseenkin
- Yritysten rekrytointiin liittyvää työpaikkasuomen koulusta kehitettävä –nyt hankerahoituksella
- Oppilaitoksiin ulkomailta tuleville lukukausimaksut suomenkieleen perehtyville helpotusta
- Ammatilliseen koulutukseen lisää kielen tukea
- Migrin toiminnot turvattava –nyt pullonkaula
- Panokset työpaikkojen työnantamishalukkuuteen
- Koordinointia ennalta valittuihin kumppanuusmaihin maahanmuuton edistämiseksi –strategiset kumppanit EURES- puitteissa –instrumentteja myös Euroopan ulkopuolelle tapahtuvaan yhteistyöhön
- Pidetään hyvänä Talent Boostin kaltaista toimintaa ja Talent Hubien kaltaista toimintaa paikallisesti
- Yksityisten roolia pitäisi selkeästi vahvistaa kansainvälisessä rekrytoinnissa

ELY-keskusten ja TE- toimintamenot ja resurssit

- TE- toimiston toimintamenoresurssit ovat riittäviä
- Huomioitava tiettyjen määrärahojen jatkuminen ”uutena” määrärahana
- Vakinaistamiset kannattavia
- Kokeiluihin liittyen osa määrärahoista menee suoraan muualle kuin toimistoon

Palkkatuen uudistus ja palkkatuen kipupisteet

- Palkkatuen uudistus on tarpeen
- Palkkatuen lisämäärärahojen riittävyys on kyseenalainen –muutokset määrässä, myöntämisperusteissa, myöntäjissä
- Palkkatukea ei osata käyttää yrityksissä jatkossakaan –on aiemminkin testattu
- Byrokratia ei ole tällä hetkellä kynnyskysymys –perusasioiden jäätävä myöntämisessä tai reilut kevennykset
- Palkkatuen myöntämisperusteita (henkilöasiakkaat) pitäisi keventää

YLEISTÄ HALLITUSOHJELMAN TYÖLLISYYSVAIKUTUKSISTA

- Erityistä huomiota olisi suunnattava kysyntään
- Esitettyjen toimien pitäisi tukea työnantajia em. syystä
- Henkilöasiakkaiden vastuuta tulisi mahdollistaa tietojärjestelmien avulla esim. sovittujen tehtävien tekemisestä
- Lisäpanokset toisaalla lisäävät tekemistä myös hallinnon muissa osissa
- Viranomaisvastuut asiakkaan elinikäisen oppimisen vaiheissa pitäisi olla selvät
- Digitalisaatio on välttämätön mutta palvelurakenteen tulee mahdollistaa kaikkien osallistuminen yhteiskunnassa
- Toimintojen ja henkilöstön vakinaistamiset ovat suotavia
- Kaikkea pitäisi arvioida kustannus-hyöty-vaikuttavuusmielessä, näihin kuuluu myös erilaiset työllisyydenhoidon yhteispalvelukeskukset

KIITOS